

บทบาทพี่เลี้ยงจังหวัด

ในการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ

ปรีดา ไหวฤทธิ
สสจ.หนองบัวลำภู

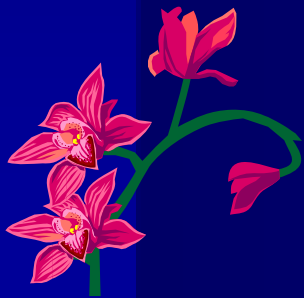
บทบาทของพี่เลี้ยง

- ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้
- กระตุ้นให้เกิดการพัฒนา
- ให้กำลังใจ
- ร่วมเรียนรู้
- เปิดโอกาสให้แสดงผลงาน
- ชื่นชม แนะนำ/ปรับปรุง

กรอบแนวทางการทำงาน

สร้างกระบวนการยอมรับการพัฒนา

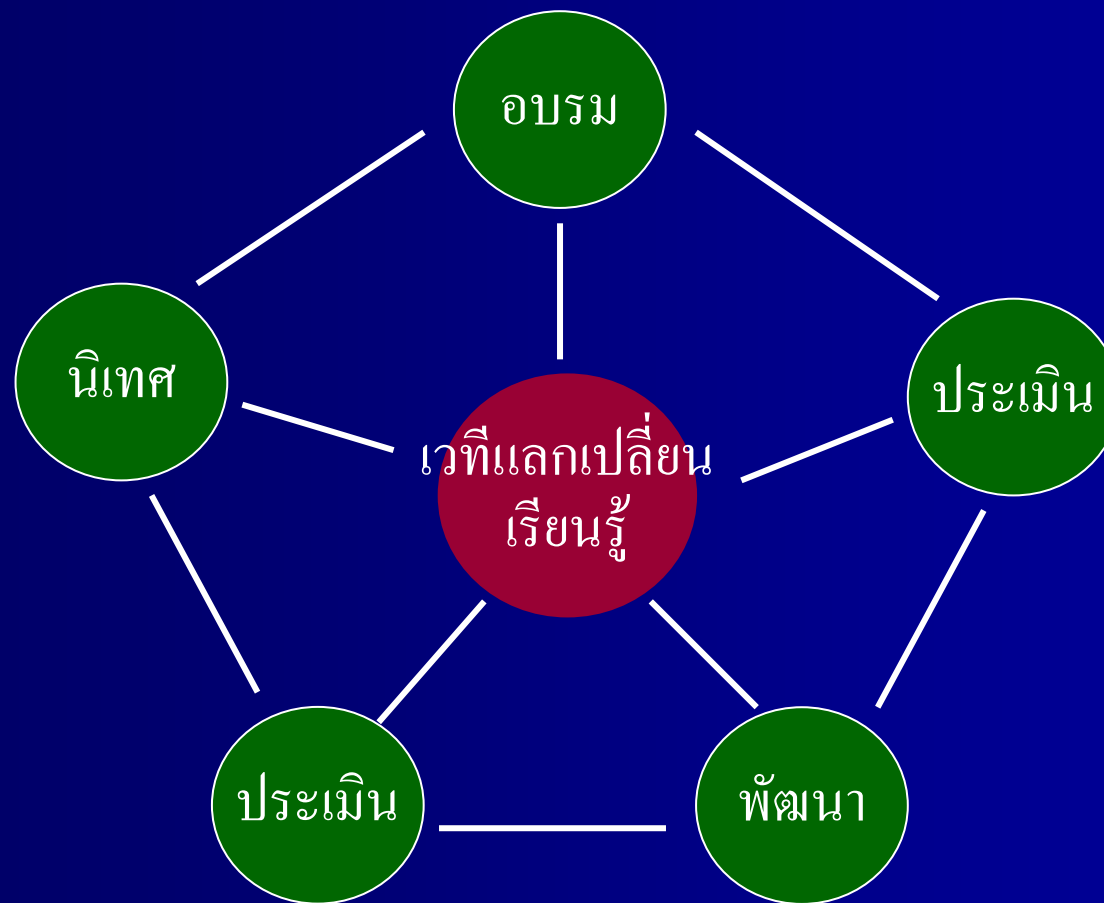

(Adoption Process : ศ.นพ.วิฑูร โอสถานนท์)

กรอบแนวทาง	บทบาท	กิจกรรม	ผลที่เกิดขึ้น
1. รับรู้	- กระตุ้น	- อบรม/ประชุมสัมมนา	
2. สนใจ	- ส่งเสริม - สนับสนุน	- ศึกษาดูงาน - นิเทศ ติดตาม	
3. ไตร่ตรอง	- ให้กำลังใจ	- ทดลองทำโครงการในพื้นที่	
4. ทดลอง	- ร่วมเรียนรู้	- เวทีแลกเปลี่ยน	
5. ปฏิบัติ (ต่อเนื่อง)	- เปิดโอกาสให้แสดงผลงาน - ชื่นชม/แนะนำ/ปรับปรุง - เพิ่มเติมทักษะ	- นำเสนอผลงานในโอกาสต่างๆ - เวทีแลกเปลี่ยน (หลากหลายพื้นที่)	

ประสบการณ์หนึ่งองบัวล่ำภู

การพัฒนาระยะที่ 1 ปี 2546 - 2548

การพัฒนาระยะที่ 2 ปี 2549 - 2551

- โครงการ PCU ในฝัน
- โครงการนวัตกรรม PCU
- เครือข่ายเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน
- พัฒนาทีมพี่เลี้ยงระดับ CUP
- โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพเครือข่ายฯ (PCA) นำร่อง
- Dialogue → ศูนย์วิทยนิเทศ

โครงการ/กิจกรรม	บทบาทที่เลี้ยง	ผลที่เกิดขึ้น
-PCU ในพื้นที่ -นวัตกรรม PCU	-ช่วยพัฒนาโครงการ -ติดตามเยี่ยมพื้นที่ -เวทีแลกเปลี่ยน เรียนรู้	-เพิ่มความสนใจปัญหา พื้นที่ -เพิ่มทักษะการเขียน/ การนำเสนอโครงการ -เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ -คิดนอกกรอบ

โครงการ/กิจกรรม	บทบาทพี่เลี้ยง	ผลที่เกิดขึ้น
เครือข่ายเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพชุมชน - เวชปฏิบัติครอบครัว - เบาหวาน - ชุมชนมีส่วนร่วม	- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (ระหว่างพื้นที่/ระหว่างจังหวัด) - เยี่ยมพื้นที่ - กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- สมาชิกเครือข่ายได้เรียนรู้ตามประเด็นที่สนใจ - เรียนรู้ปัจจัยความสำเร็จของเวทีแลกเปลี่ยนฯ (สำหรับพี่เลี้ยง) - เรียนรู้การถอดบทเรียน - ได้ชุดความรู้จากพื้นที่จริง - ได้พื้นที่ต้นแบบแต่ละประเด็น - ได้เครือข่ายกว้างขวางขึ้น

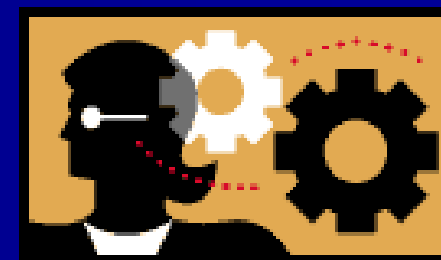
โครงการ/กิจกรรม	บทบาทที่เลี้ยง	ผลที่เกิดขึ้น
พัฒนาทีมพี่เลี้ยงระดับ CUP -กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ -กำหนดหลักสูตรอบรม -ปฏิบัติ/เรียนรู้ต่อเนื่อง	-ฝึกอบรม -ปฏิบัติในพื้นที่ -เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้	-เกิดทีมพี่เลี้ยงระดับ CUP (รพ./สสอ./PCU) -รูปแบบการพัฒนาหลากหลาย

โครงการ/กิจกรรม	บทบาทที่เลี้ยง	ผลที่เกิดขึ้น
โครงการพัฒนาระบบประกันคุณภาพเครือข่ายบริการปฐมภูมิ PCA-นำร่อง -ปี49 -CUPศรีบุญเรือง -ปี50 -เพิ่มอีก 4 CUP	-WORKSHOPเสริมจากส่วนกลาง -จัดบรรยายพิเศษ -ติดตามเยี่ยมพื้นที่ -เชื่อมโยงกับงานปกติ -ปรับระบบงานของจังหวัด	-เกิดความเป็นที่มระหว่างรพ./สสอ. (คุยกันบ่อยขึ้น-เข้าใจกันมากขึ้น) -นำ PMQA มาใช้ในการทำแผนยุทธศาสตร์ CUP

โครงการ/กิจกรรม	บทบาทพี่เลี้ยง	ผลที่เกิดขึ้น
Dialogue→สุนทรียนิเทศ	-จัดอบรม Transformative Coaching -ปรับกระบวนการประเมินของทีมจังหวัด เป็นการนิเทศโดยใช้หลักสุนทรียสนทนา	-เปลี่ยนกระบวนการทำงานของทีมจังหวัด -เปลี่ยนจาก “ผู้ประเมิน/ตรวจสอบ” เป็น “พี่เลี้ยง/ผู้หล่อเลี้ยง” -เปลี่ยนจาก “ผู้พูด” เป็น “ผู้ฟัง” -เกิดการเรียนรู้ระหว่างทีมจังหวัดกับทีมปฏิบัติร่วมกัน -เกิดความเข้าใจที่ดีระหว่างกัน/มีความเป็นพี่น้องกันมากขึ้น

ปัจจุบัน – ปี 2552

พัฒนาเชิงระบบเพื่อสนับสนุน ระบบบริการปฐมภูมิ

- มีระบบประเมินปัญหาสุขภาพของพื้นที่
- มีระบบเฝ้าระวังวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
- เป็นสถานพยาบาลแห่งแรกเมื่อเจ็บป่วย
- เป็นทางเลือกที่หลากหลาย แต่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

- Primary Care เป็นเจ้าของเงิน OPD
- Bypass น้อย ได้เงินเหลือใช้
- ระบบอยู่ได้

1. Service

3. Financial

2. HRD+HRM

- จัดหาคณากรให้เพียงพอและเหมาะสม
- พัฒนา Core Competency
- เพิ่มเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ขวัญกำลังใจ จนนท.

4. Self Care+Social Accoutability

- ดูแลตัวเองเบื้องต้นได้เมื่อเจ็บป่วย
- Steak holder ที่ครบถ้วน

5. Management

- กิจกรรมกลุ่ม

ให้เจ้าหน้าที่ PCU ที่อยู่ในกลุ่มเล่า พี่เลี้ยงฟังอย่างลึกซึ้ง

- งานที่ทำสำเร็จ มีความภาคภูมิใจ
- ทำงานทุกวันนี้มีความสุขหรือไม่ อย่างไร

A sunset over a beach with waves and a tree. The sun is low on the horizon, casting a golden glow over the scene. The sky is filled with dark, dramatic clouds. The waves are breaking on the shore, and a large, dark tree stands on the right side of the frame. The overall mood is serene and peaceful.

ขอบคุณ

สว่างสดใส...